Op zoek naar het KORPS VELDWACHT PISTOOL

Pistolet de Gendarmes chevaux-lègers, le Gens d àrmes ! allerlei leuke namen maar op de loop staat"Gendarmes de la Gde (garde) du Rois"

Het ontstaan van de Marechaussee/ Gendarmerie is om grenzen te bewaken, deserteurs en smokkelaars op te brengen. Bijstand te verlenen aan het gezag. In Frankrijk ontstaat in 1730 het idee om militaire eenheden op te richten , welke politietaken gaan verrichten. Wel worden er nu reglementaire pistolen verstrekt van het model M1731 , welke toen ongeveer 50cm lang waren. Deze zijn gemaakt door o.a. Simon Jourjon in St. Etienne, maar ook wapensmeden en andere fabrieken leverden lange pistolen. Deze grote lengte is voor het in bedwang houden van verdachten erg onhandig, vandaar dat men rond 1770 in Frankrijk is begonnen met `n zakpistool te ontwerpen en te leveren. Dit kon n.l. mede doordat de kwaliteit van het zwartkruit verbeterd was , waardoor de loop niet meer zo lang hoefde te zijn.

Het Franse Gend. pistool (vp= vuursteen pistool) is gemaakt in o.a. Maubeuge, maar ook in Liège bij de fam. Gouissin. Alle gendarmerie pistolen hebben ijzeren beslag en `n vlakke slotplaat .

De Mar.Gend. hebben ook geen aanvalswapen nodig en daarom is deze kleine uitvoering voldoende om een wetsovertreder in bedwang te houden Bovendien kun je, je op korte afstand voldoende verdedigen , zittend hoog op `t paard. Bovendien kun je dit model in je jaszak dragen en bovendien blijft `t kruit droog!

Mooi is dat deze ideën allen uit Frankrijk komen en door de rest van Europa werden nagemaakt , of wel door Napoleon werden gedwongen een vast voorgeschreven model en systeem te volgen van type en caliber.

Het M1770 v.p. werd o.a. in Charleville gemaakt voor officieren, deze zijn dan gegraveerd en met goud ingelegd. Productie is beperkt tot minder dan 200 tussen 1777 tot 1785. Zeer zeldzaam .

Gouissin maakte dit model ook na in opdracht , maar je vind dit model ook in de Duitse staten, gemaakt door o.a. Pistor , maar dan met messing beslag. In de Napoleon periode vind je `n kopie van de An9, v.p. met op de slotplaat JN Jerome Napoleon, de broer van Nappie, zeer zeldzaam.

Het Franse model M An9 v.p. wordt de opvolger van de M 1770 , maar nu met `n ronde haan en gedeelte ronde slotplaat .Afgezien van deze standaard modellen is het model gemaakt in Luik zeer zeldzaam van L. Droixhe , de M1801, met de stempels van de wapenfabriek Culembourg (zie foto W. Schaatsenberg) Nederland had o.a. in Culemborg een goede wapenfabriek waar David Maritz tijdelijk direkteur was, tot Napoleon de fabriek liet sluiten.

Zelf ben ik nog in `t bezit van `n Gend./Marechausse v.p. , 1790-1805 gemaakt door A. Thone Amsterdam. Deze uitvoering is met messing beslag, terwijl de Franse modellen met ijzeren beslag zijn uitgevoerd. Zie foto.no.8

Vanaf nu dragen de Gend./Mar. te paard en te voet het model An9, als reglementair wapen. Dit is dan

ook `t eerste model vermeld in de boeken (o.a. W. van de Hoek blz. 439) over de Mar.geschiedenis voor de Nederlanden (nedrl. en belgie ziin een)

Het volgende reglementaire model voor de Gend./Mar. wordt ontwikkeld na de slag bij Waterloo, dit voor de nederlanden. Deze uitvoeringen zijn vrij zeldzaam i.v.m. geringe aantallen gemaakt in de noordelijke nederlanden, o.a. Carel van Deventer en in de zuidelijke nederlanden door o.a. Guilaume Berleur. Deze modellen zijn voorzien van een losse laadstok, terwijl de reglementaire M 1815 v.p.Lichte Cavalrie zonder laadstok waren.

De M1815 v.p. voor de Mar./Gend. zijn voorzien van een broekhaak(belthook) voor de Mar. te voet , want te paard waren ze in holsters op `t paard opgeborgen. De modellen zowel gemaakt in Belgié als Nederl werden onderling gebruikt . Zelfs nog NA de afsplitsing in 1830 . Er werd niets weggegooid wel gerepareerd. Zie foto no. 40.

Na de afscheiding van 1830, (de 10 daagse Veldtocht van Willem 1) maakten de belgen hun eigen ontwerp???? Dit is de kopie van het Franse reglementaire model M1816-22. Het belgische model voor de Gendarmerie is zeldzaam in vuursteen en met belthook, aangezien alles in 1842 werd omgebouwd naar percussie. Onze zuiderburen blijven geld verdienen aan de wapenhandel want zij transformeerden zowel hun eigen types als die van de noordelijke nederlanden om naar perkussie. Zie fotono. 89.

Nu komt er `n tekort of??? `n bezuiniging van Nederlandse Marechaussee pistolen, want het zware cavaleriemodel M1820/42 p.p. wordt nu gebruikt door de Marec. Te voet voorzien van `n broekhaak en op de kolfknop K.M en afname no. , met soms Limb. Of `n W(van Konig Willem)

Wederom wordt voor de Mar. Een verandering gemaakt van de karabijn , deze wordt uitgevoerd met `n draaibajonet, goed idee !! dit kun je niet verliezen.

In Frankrijk worden nu het laatste model gemaakt voor officieren n.l. de M1836 en voor de andere gendarmes gaan deze modellen en verandering nog door met modellen o.a. M 1842.

Nu komen we aan het model dat veel lijkt op de franse M1836 en dat Udo Lander omschrijft als type M1838 en in een frans boek als M 1836 nederlands wordt omschreven. De franse officieren gebruikten dit type tot 1870. Ze moesten dit zelf bekostigen . zie foto. No.57

Vervolgens vind ik nog `n afbeelding van een soortgelijk p.p., maar de slotplaar is verschillend(zie de bouten)

Mijn vraag wordt nu?? Hoe lang heeft de Nederl Mar. Dit type gebruikt of was dit voor officieren tot 1870. Want het nederl. Leger werd al voorzien van de Adams percussie revolver(p.r.) gemaakt in licentie bij A. Francotte M 1858 , met `n afwijkend systeem om te schieten. Normaal is `n revolver systeem , single of double action.Officieren moesten hun revolver aanschaffen op eigen kosten, vandaar dat er ook veel penvuur revolvers zijn aangekocht als privè door officieren. Zie hievoor de Meijers modellen en systemen.Interessant blijven dan de penv.r. gestempeld door de wapenmaker en handelaar P.Stevens Maestricht.

Wie weet hoe het p.p. er uit heeft gezien voor het KORPS VELDWACHT, wie heeft afbeeldingen van de veldwachter MET pistool??? In Frankrijk had men rond 1800 het model de”champetre” veldwachter?

Nederl.. p.p. no. 57 loopno. 630 en elg stempel lengte loop 13 cm knop: 1870 630 laadstok no.630

No. 57 linkerzijde

No. 57 model voor Marechaussee of???? Veldwachter??? Serie no. op loop 630 en knop

Idem no 57

Nederl. v.p. M1807 no.8 A.Thone Amsterdam 285 mm loop: 150 mm loop: elg stempel zie boek H. Vissers IV Marechaussee pistool in percussie

Idem No. 8 let op messing beslag

No. 40 links gezien met broekhaak en ronde kopbouten

No. 40 Marechausse v.p. M 1815 M Berleur f. d`armes a Liege met belthook lengte 356 mm loop: 191 mm lade links zie foto: KM 29 knop: W L I M 29 KM er zijn geleverd 1710 st. waarvan 186 naar de Limburgen (nede. & belg)zijn gegaan

No. 40 knop afbeeldingen

No. 89 Gendarmerie p.p. M 1815/ 42 Malherbe & fr fbt d`armes a Liege lengte : 38 cm le.loop: 21 cm

No.89 Marech. Te voet uitvoering met broekhaak en eerste type haan

No. 89 op knop: N B No. 80 kan het niet thuis brengen maar in de VS is no. 81

Ex. HJ M1790 Gendarmerie model een van de 200 exemplaren

Dit is een verkleinde uitvoering van het reglementaire M 1790 model.

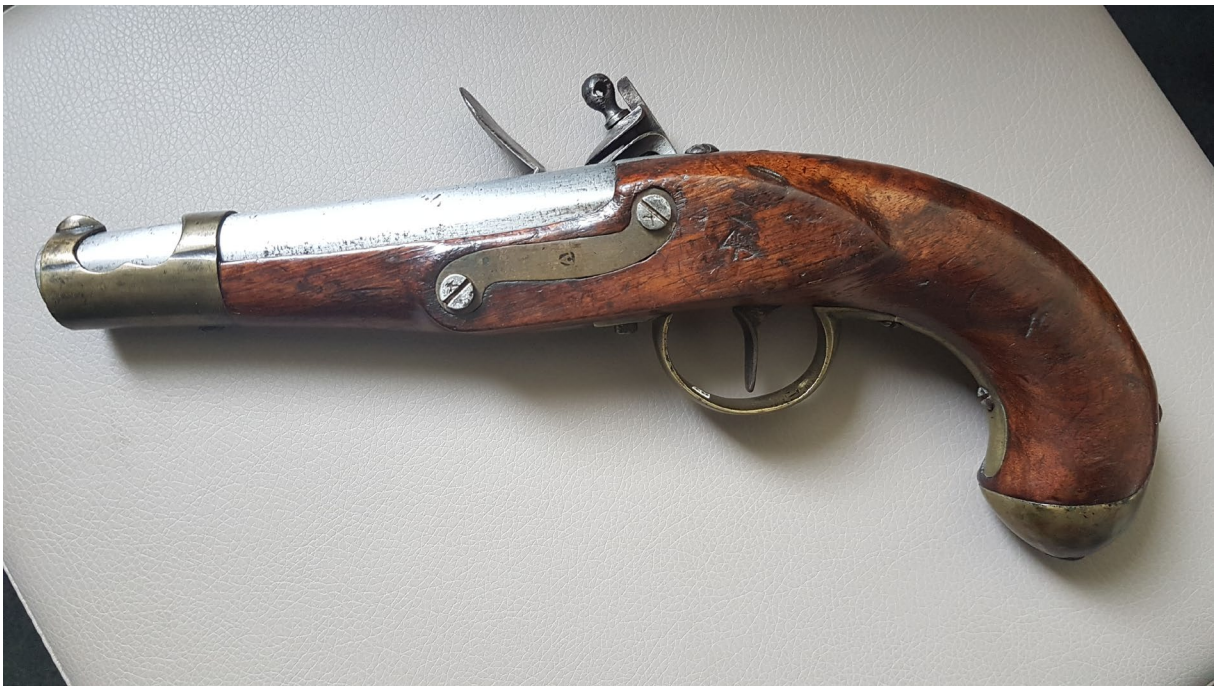

Oostenrijkse Gendarm. V.p. lengte 26 cm le.loop : 14 cm ex hj

Ex. HJ Gend.Cleve-Berg v.p. 247 mm en loop : 130 mm cal. 15.2 mm het enige bekende exemplaar.

1. Lang, 290mm.
Loop,150mm. Kaliber 16mm.
Slot, 125mm.

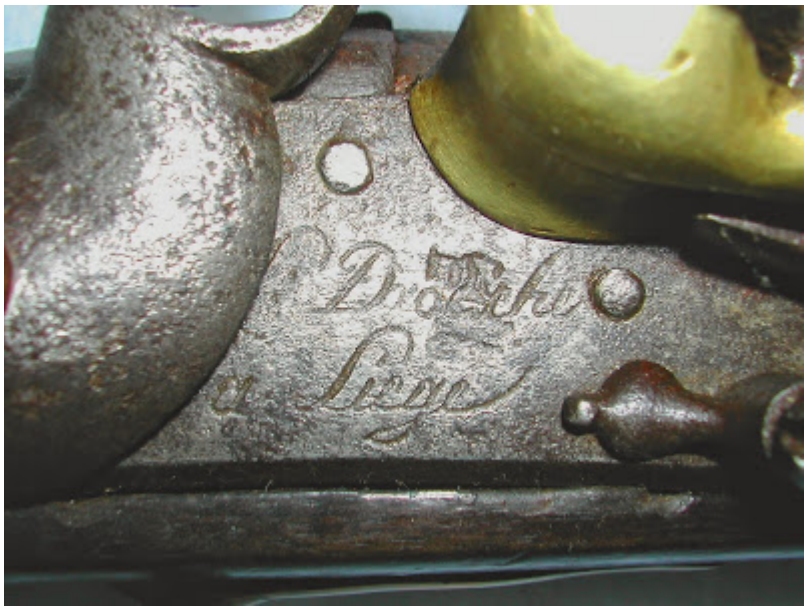

Op de slotplaat gegraveerd over stempels, ***L.Droixhe á Liége***. De stempels onder de gravering **DM** en de gekroonde **KUILENBURG** stempel.

David Maritz geb.19-04-1746 Geneve, ov. 22-01-1827 Leiden. Hij heeft de leiding over de Culemborgse geweerfabriek van 1798 tot 1809.